

OCENA WÓD POWIERZCHNIOWYCH ZA LATA 2010-2013 W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM

Ocenę stanu jakości wód powierzchniowych za lata 2010-2013 wykonano, w oparciu o wytyczne oraz zalecenia Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, z uwzględnieniem tzw. dziedziczenia oceny, czyli przeniesienia wyników oceny elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych oraz chemicznych na kolejny rok w przypadku gdy nie były one objęte monitoringiem. Ocena za lata 2010-2013 jest oceną wstępną, która jest poddawana weryfikacji przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, dlatego jej wyniki mogą ulec zmianie. Podstawę do sporządzenia oceny stanowiły rozporządzenia:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 257, poz. 1545), zmienione rozporządzeniem z dnia 22 października 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1482);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 176, poz. 1455);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. z 2002 r. Nr 204, poz. 1728).

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu.

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły.

W przypadku potencjału ekologicznego, klasa pierwsza i druga tworzą wspólnie potencjał „dobry i powyżej dobrego”. O przypisaniu ocenianej jednolitej części wód decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego.

Klasyfikacji stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych dokonuje się na podstawie analizy wyników pomiarów zanieczyszczeń chemicznych, w tym tzw. substancji priorytetowych. Przyjmuje się, że jednolita część wód jest w dobrym stanie chemicznym, jeżeli żadna z obliczonych wartości stężeń nie przekracza dopuszczalnych stężeń maksymalnych i średniorocznych. Jeżeli woda nie spełnia tych wymagań, stan chemiczny ocenianej jednolitej części wód określa się jako „poniżej dobrego”.

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach, tj. gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan/potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w złym stanie.

Ocenę jednolitej części wód należy obniżyć do stanu „złego”, niezależnie od wyników stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, gdy nie są spełnione określone dla niej dodatkowe wymagania jakościowe, związane z występowaniem w jej obrębie obszarów chronionych lub ze względu na sposób jej wykorzystywania (rekreacja, ujęcia wody pitnej).

Stan jednolitej części wód można ocenić jedynie na podstawie jednego z trzech wymienionych wyżej elementów (nawet przy braku klasyfikacji dla pozostałych), jeśli wskazuje on na stan zły.

Dla większości jcw o złym stanie wód zadecydowała negatywna ocena stanu/potencjału ekologicznego (umiarkowany, słaby lub zły), a w przypadku jcw Studnica niespełnienie wymagań dla obszarów chronionych. Brak jest oceny końcowej stanu wód dla tych jednolitych części wód, w których nie były prowadzone badania wskaźników chemicznych charakteryzujących występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, oraz spełniających równocześnie warunki dobrego stanu/potencjału ekologicznego, przy jednoczesnym spełnieniu wymagań obszarów chronionych. Sytuacja taka dotyczy następujących jcw, które charakteryzowały się dobrym stanem/dobrym i powyżej dobrego potencjałem ekologicznym: Opawa od Opawicy do Morawicy, Biała od Śmickiego Potoku do Osobłogi, Libawa, Prószkowski Potok, Ścinawa Niemodlińska od Mesznej do Nysy Kłodzkiej,

Śmieszka, Prąd, Pratwa oraz sześć jcw w zlewni Stobrawy, z wyjątkiem Wołczyńskiego Strumienia.

Dla jcw Kanał Psarski Potok - przerzut wody z Nysy Kłodzkiej do Oławy oraz Odra od Małej Panwi do granic Wrocławia, wykonane zostały jedynie oceny w punkcie pomiarowo-kontrolnym wyznaczonym w związku wykorzystaniem wód Psarskiego Potoku do zaopatrzenia mieszkańców Brzegu (awaryjne) oraz Wrocławia w wodę do spożycia. Punkt na Odrze został włączony do programu badań ze względu na wyznaczony obszar Natura 2000 Grądy Odrzańskie, a jednocześnie jako punkt służący do oceny wód Odry opuszczających województwo opolskie pod kątem eutrofizacji wód. Ocena wykazała, że wody Psarskiego Potoku w 2013 roku nie odpowiadały normom pitym w zakresie bakterii grupy coli, natomiast wody Odry charakteryzowały się potencjałem ekologicznym dobrym i powyżej dobrego, nie wykazywały cech eutroficznych, natomiast nie spełniały wymagań dla wód przeznaczonych do bytowania ryb w warunkach naturalnych.

Dobrym stanem charakteryzowały się cztery jcw Osobłoga od Prunika do Odry, Nysa Kłodzka od zbiornika Nysa do ujścia, Stobrawa od Czarnej Wody do Odry oraz Prosna do Wyderki – wody zostały sklasyfikowane jako posiadające dobry stan/dobry i powyżej dobrego potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny, oraz były spełnione warunki obszarów chronionych.

W tabeli 1 przedstawione zostały wyniki ocen jednolitych części wód powierzchniowych badanych przez WIOŚ Opole.

Tabela 1. Zestawienie jednolitych części wód według zlewni trzeciego rzędu kontrolowanych w województwie opolskim w okresie 2010-2013 wraz z ich oceną (źródło: WIOŚ)

Lp.	Zlewnia trzeciego rzędu	Kod jcw	Nazwa jcw – nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Silnie zmieniona lub sztuczna jcw (T/N)	Stan/potencjał ekologiczny jcw	Stan chemiczny jcw	Ocena spełnienia wymogów dla obszarów chronionych	Ocena stanu jcw
1	OPAWA	PLRW6000811229	Opawica od Dopływu z Burkviz do ujścia – ppk Opawica-Chomiąza	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY
		RW60001911279	Opawa od Opawicy do Morawicy – ppk Opawa-Wiechowice	T	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		T	
		PLRW600016112729	Ostra – ppk Ostra-Pilszcz	N	UMIARKOWANY		N	ZŁY
2	ODRA OD OLZY DO KŁODNICY	PLRW6000161152669	Troja do Morawy włącznie – ppk Troja-Kozłówki	T	ZŁY		N	ZŁY
		PLRW60001611524	Psina do Suchoj Psiny włącznie – ppk Psina-Raków	N	ZŁY		N	ZŁY
		PLRW600019115899	Bierawka od Knurówki do ujścia – ppk Bierawka-ujście do Odry	T	SŁABY	PONIŻEJ STANU DOBREGO	N	ZŁY
		PLRW600016115929	Dzielniczka – ppk Dzielniczka-Cisek	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY
		PLRW600016115949	Cisek – ppk Cisek-Landzmiery	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY
3	KŁODNICA	PLRW60000116999	Kłodnica od Dramy do ujścia – ppk Kłodnica – ujście do Odry	T	ZŁY	PONIŻEJ STANU DOBREGO	N	ZŁY
4	ODRA OD KŁODNICY DO MAŁEJ PANWI	PLRW600019117159	Odra od wypływu ze zb. Polder Buków do Kanału Gliwickiego – ppk Odra-Kłodnica, poniżej ujścia Kłodnicy	T	SŁABY	PONIŻEJ STANU DOBREGO	N	ZŁY
		PLRW60000117169	Kanał Gliwicki – ppk Kanał Gliwicki-Kłodnica	T			T	
		PLRW60001711729	Łącka Woda – ppk Łącka Woda-Januszkowice	N	ZŁY		N	ZŁY
		PLRW600018117449	Stradunia od źródła do Potoku Jakubowickiego – ppk Jakubowicki Potok-Kazimierz	N	UMIARKOWANY		N	ZŁY
		PLRW600018117489	Ligocki Potok – ppk Ligocki Potok-Pokrzywnica	N	ZŁY		N	ZŁY
		PLRW600020117499	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	N	UMIARKOWANY		N	ZŁY

Lp.	Zlewnia trzeciego rzędu	Kod jcw	Nazwa jcw – nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Silnie zmieniona lub sztuczna jcw (T/N)	Stan/potencjał ekologiczny jcw	Stan chemiczny jcw	Ocena spełnienia wymogów dla obszarów chronionych	Ocena stanu jcw
			– ppk Stradunia-Stradunia					
		PLRW60001911759	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi – ppk Odra-Obrowiec	T	UMIARKOWANY		T	ZŁY
		PLRW600041176449	Prudnik od źródła do Złotego Potoku – ppk Złoty Potok-powyżej granicy RP	N	UMIARKOWANY	DOBRY	N	ZŁY
		PLRW60008117649	Prudnik od Złotego Potoku do Osobłogi – ppk Prudnik-Dytmarów	N	UMIARKOWANY	DOBRY	N	ZŁY
		PLRW6000171176889	Młynówka – ppk Młynówka-Zielina	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY
		PLRW6000191176899	Biała od Śmickiego Potoku do Osobłogi – ppk Biała-Dobra	T	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		T	
		PLRW600019117699	Osobłoga od Prudnika do Odry – ppk Osobłoga-Raławice Śl; – ppk Osobłoga-Krapkowice	N	DOBRY	DOBRY	T	DOBRY
		PLRW600017117789	Czarnka – ppk Czarnka-Opole-Groszowice	N	ZŁY		T	ZŁY
		PLRW60002111799	Odra od Osobłogi do Małej Panwi – ppk Odra-Wróblin, powyżej ujścia Małej Panwi	T	SŁABY	PONIŻEJ STANU DOBREGO	N	ZŁY
5	MAŁA PANEW	PLRW600017118889	Jemielnica od źródła do Suchej – ppk Jemielnica-Chrzastowice	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY
		PLRW6000171188949	Swornica – ppk Swornica-Krzanowice	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY
		PLRW6000171181989	Kanał Hutniczy – ppk Kanał Hutniczy-Zawadzkie	T	ZŁY		N	ZŁY
		PLRW60001711829	Lublinica – ppk Lublinica-poniżej Lublińca; – ppk Lublinica-Zawadzkie	T	UMIARKOWANY		T	ZŁY
		PLRW600019118199	Mała Panew od Stoły do Lublinicy – ppk Mała Panew-poniżej ujścia Stoły; – ppk Mała Panew-Zawadzkie	N	UMIARKOWANY	PONIŻEJ STANU DOBREGO	N	ZŁY
		PLRW600017118349	Bziniczka – ppk Bziniczka-Kolonowskie	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY

Lp.	Zlewnia trzeciego rzędu	Kod jcw	Nazwa jcw – nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Silnie zmieniona lub sztuczna jcw (T/N)	Stan/potencjał ekologiczny jcw	Stan chemiczny jcw	Ocena spełnienia wymogów dla obszarów chronionych	Ocena stanu jcw
		PLRW600017118389	Myślina – ppk Myślina-poniżej Myśliny	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY
		PLRW600019118399	Mała Panew od Lublinicy do zb. Turawa – ppk Mała Panew-Jedlice	T	SŁABY	PONIŻEJ STANU DOBREGO	T	ZŁY
		PLRW600018118549	Libawa – ppk Libawa-Dylaki	T	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		T	
		PLRW6000011859	Mała Panew zb. Turawa – ppk Zbiornik Turawa	T	SŁABY	PONIŻEJ STANU DOBREGO	N	ZŁY
		PLRW60001911899	Mała Panew od zb. Turawa do Odry – ppk Mała Panew-Czarnowąsy	T	SŁABY	PONIŻEJ STANU DOBREGO	T	ZŁY
6	ODRA OD MAŁEJ PANWI DO NYSY KŁODZKIEJ	PLRW60001711969	Prószkowski Potok – ppk Prószkowski Potok-Niewodniki	T	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		T	
7, 8	NYSA KŁODZKA OD ŚCINAWKI DO ZB. OTMUCHÓW, ZLEWNIA ZB. OTMUCHÓW - NYSA KŁODZKA-ZLEWNIA ZB. NYSA	PLRW6000412369	Kamienica – ppk Kamienica-Paczków	T	UMIARKOWANY	DOBRY	N	ZŁY
		PLRW6000012599	Nysa Kłodzka od oddzielenia się Młynówki Pomianowskiej do wypływu ze zb. Nysa – ppk Nysa Kłodzka-Stary Paczków; – ppk Zbiornik Kozielno; – ppk Zbiornik Otmuchów; – ppk Zbiornik Nysa	T	UMIARKOWANY	DOBRY	N	ZŁY
		PLRW6000412549	Raczyna – ppk Raczyna-Śliwice	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY
		PLRW60001712569	Widna od Łuży do ujścia – ppk Widna-Buków	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY
		PLRW6000812589	Biała Głuchołaska od Oleśnice do zb. Nysa – ppk Biała Głuchołaska-Głuchołazy; – ppk Biała Głuchołaska-Biała Nyska	N	UMIARKOWANY	PONIŻEJ STANU DOBREGO	N	ZŁY
		PLRW60004125889	Mora – ppk Mora-Morów	N	UMIARKOWANY		N	ZŁY

Lp.	Zlewnia trzeciego rzędu	Kod jcw	Nazwa jcw – nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Silnie zmieniona lub sztuczna jcw (T/N)	Stan/potencjał ekologiczny jcw	Stan chemiczny jcw	Ocena spełnienia wymogów dla obszarów chronionych	Ocena stanu jcw
9	NYSA KŁODZKA OD ZAPORY ZB. NYSA DO ŚCINAWY NIEMODLIŃSKIEJ	PLRW60001912749	Cielnica od Korzkwi do Nysy Kłodzkiej – ppk Cielnica-Gielczyce	N	SŁABY		T	ZŁY
		PLRW600017127569	Skoroszycki Potok – ppk Skoroszycki Potok-Kopice	N	UMIARKOWANY		N	ZŁY
		PLRW60001712769	Stara Struga – ppk Stara Struga-Kopice	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY
		PLRW60001712789	Grodkowska Struga – ppk Grodkowska Struga-Głębocko	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY
10	ŚCINAWA NIEMODLIŃSKA	PLRW60001912899	Ścinawa Niemodlińska od Miesznej do Nysy Kłodzkiej – ppk Ścinawa Niemodlińska-Oldrzychowice	T	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		T	
11	NYSA KŁODZKA OD ŚCINAWY NIEMODLIŃSKIEJ DO UJŚCIA	PLRW6000191299	Nysa Kłodzka od zb. Nysa do ujścia – ppk Nysa Kłodzka-Skorogoszcz	N	DOBRY	DOBRY	T	DOBRY
12.	STOBRAWA	PLRW60001713231	Stobrawa od źródeł do Kluczborskiego Strumienia – ppk Stobrawa-Czaple Stare	T	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		T	
		PLRW600017132629	Wolczyński Strumień – ppk Wolczyński Strumień-Brynica	N	ZŁY		N	ZŁY
		PLRW600017132649	Oziąbel – ppk Oziąbel-Pieczyska	T	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		T	
		PLRW600019132499	Bogacica od Borkówki do Stobrawy – ppk Bogacica-Domaradz	N	DOBRY		T	
		PLRW60001913271	Stobrawa od Kluczborskiego Strumienia do Czarnej Wody – ppk Stobrawa-Karłowice	T	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		T	
		PLRW600019132889	Brynica od dopł. spod Łubnian do ujścia – ppk Brynica-poniżej Popielowa	N	DOBRY		T	
		PLRW60001913289	Budkowiczanka od Wiszni do Stobrawy – ppk Budkowiczanka-Stare Kolnie	N	DOBRY		T	
		PLRW6000191329	Stobrawa od Czarnej Wody do Odry – ppk Stobrawa-Stobrawa	T	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	T	DOBRY

Lp.	Zlewnia trzeciego rzędu	Kod jcw	Nazwa jcw – nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Silnie zmieniona lub sztuczna jcw (T/N)	Stan/potencjał ekologiczny jcw	Stan chemiczny jcw	Ocena spełnienia wymogów dla obszarów chronionych	Ocena stanu jcw
13	ODRA OD STOBRAWY DO BYSTRZYCY	PLRW600017133269	Śmieszka – ppk Śmieszka-Błota	T	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		T	
14	WIDAWA	PLRW60001713629	Studnica – ppk Studnica-Michalice	N	DOBRY		N	ZŁY
		PLRW600019136199	Widawa od Czarnej Widawy do zb. Michalice – ppk Widawa-powyżej zb. Michalice	T	UMIARKOWANY		N	ZŁY
15	WARTA DO WIDAWKI	PLRW60001718163689	Prąd – ppk Prąd-Kucoby	N	DOBRY		T	
16	PROSNA	PLRW600017184129	Prosna do Wyderki – ppk Prosna-Praszka	N	DOBRY	DOBRY	T	DOBRY
		PLRW600016184169	Pratwa – ppk Pratwa-Siemianice	N	DOBRY		T	

OBJAŚNIENIA:

kod jcw - kod jednolitej części wód powierzchniowych

status jcw: N - naturalna jcw, T- silnie zmieniona lub sztuczna jcw

ocena spełnienia wymogów dla obszarów chronionych: T – spełnia, N – nie spełnia

stan / potencjał ekologiczny			stan chemiczny	ocena stanu jcw
stan ekologiczny	potencjał ekologiczny (jcw sztuczne)	potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		
BARDZO DOBRY	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY
DOBRY			PONIŻEJ STANU DOBREGO	ZŁY
UMIARKOWANY	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY		
SŁABY	SŁABY	SŁABY		
ZŁY	ZŁY	ZŁY		